

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 412/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. októbra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom

██████████ (ďalej spolu len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2011 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom podaným okresnému súdu 10. januára 2011 domáhajú v namietanom konaní proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora v exekučnom konaní, ktorý podľa nich spočíva vo vykonaní nezákonnej dražby nehnuteľností v ich vlastníctve. Sťažovatelia v sťažnosti namietajú, že okresný súd v namietanom konaní nepostupuje efektívne a účinne, jednotlivé úkony vykonáva s výrazným časovým odstupom, jediný relevantný úkon – pojednávanie z 29. mája 2013 – uskutočnil až na základe ich dvoch žiadostí o nariadenie termínu pojednávania a až po dvoch rokoch a štyroch mesiacoch od začatia konania. Sťažovatelia sa preto podaním z 24. februára 2015 obrátili na predsedníčku okresného súdu so sťažnosťou na prieťahy v namietanom konaní. Okresný súd podľa sťažovateľov reagoval na podanú sťažnosť tým, že uznesením č. k. 11 C 1/2011-148 z 3. marca 2015 konanie o ich návrhu zastavil. Proti označenému uzneseniu okresného súdu sťažovatelia chcú podať odvolanie.

3. Sťažovatelia v sťažnosti ďalej uviedli:

«S poukazom na skutkový stav veci, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj skutočnosť, že v dôsledku neprejednania kompenzačnej veci v primeranej lehote a porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vyvolaný a udržiavaný stav právnej neistoty sťažovateľov o výsledok konania o odškodnení im vznikla nemajetková ujma, keď vo veci nie je naďalej právoplatne rozhodnuté (sťažovatelia podajú odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia svojvoľného uznesenia)...

Vec je podľa sťažovateľov po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá.

Vec má pre sťažovateľov mimoriadny význam vzhľadom k tomu čo je v hre - „at stake“, odškodnenie za nemajetkovú ujmu , ktorá im vznikla v priamej príčinnej súvislosti s nezákonne zosnovanou dražbou ich kaštiela súdnym exekútorom na podklade niekoľkonásobne podhodnoteného znaleckého posudku , ich poškodenia mena a cti v radoch spoluobčanov a podnikateľov...

Sťažovatelia k neefektívnemu a nesúrodému, nekoncentrovanému konaniu porušovateľa ako celku neprispeli.

Stav právnej neistoty sťažovateľky o výsledok konania ako celku stále trvá a to už viac ako 4 roky a 4 mesiac , čo v dôsledku porušenia primeranej lehoty nie je súladné s konštantnou judikatúrou ESLP, nie je súladné s čl. 6 ods. 1 cit. Dohovoru.»

4. Sťažovatelia preto žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2011 bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby každému z nich priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 400 €, ako aj úhradu trov konania v sume 279,66 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je sťažovateľmi namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2011.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

9. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

10. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné

právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

11. Podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

13. Zo samotnej sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením č. k. 11 C 1/2011-148 z 3. marca 2015 namietané konanie zastavil pre prekážku litispendencie, pričom označené uznesenie sťažovateľom doručil 30. marca 2015. Sťažnosť sťažovateľov namietajúca postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 1/2011 bola ústavnému súdu doručená 7. apríla 2015, resp. podaná na poštovú prepravu 1. apríla 2015, teda po tom, ako okresný súd vo veci meritórne rozhodol, aj keď zatiaľ nie právoplatne. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd teda nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu namietaného konania a teda ani porušiť označené práva sťažovateľov, pretože rozhodnutím o zastavení konania a jeho doručením účastníkom konania okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľov v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie

úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo potrebné vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľov skončila rozhodnutím o zastavení konania a jeho doručením účastníkom konania pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že po tom, ako sťažovatelia 10. apríla 2015 podali proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie, bol spis 24. júna 2015 predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom opravnom prostriedku.

14. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

15. Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

16. Keďže sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľov (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto návrhoch sťažovateľov už nerozhodoval.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovatelia po prípadnom vrátení veci do štádia prvostupňového konania a v prípade

zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prieťahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2015